

“We creëren vandaag de armoede van morgen”

Jaarboek Armoede 2017

Op 6 december 2017 stelde het UA-onderzoekscentrum OASeS (Ongelijkheid, Armoede, Sociale Uitsluiting en de Stad) hun Jaarboek Armoede 2017 voor. Dit wordt samengesteld met het Netwerk tegen Armoede als belangrijke partner. Het gaat dus om een wetenschappelijke én ervaringsgerichte kennis over armoede. In het jaar voor de lokale gemeenteraadsverkiezingen van 2018 klinkt het accent voor dit Jaarboek heel logisch: “Tijd voor sociaal beleid. Armoedebestrijding op lokaal niveau”.

Armoedebestrijding moet verder gaan dan losse projecten, maar een structurele inbedding krijgen. Want als de Vlaamse en federale overheid ervoor kiest om het armoedebelied

steeds meer te decentraliseren om zo “dichtbij de mensen” te staan, kunnen al die aparte gemeenten en gemeentelijke actoren het dan ook aan om armoede lokaal, effectief én duurzaam te bestrijden?

Groot en breed probleem

Eerst cijfers, een heikel maar belangrijk punt. Net als in de vorige edities van het Jaarboek Armoede zijn die niet om vrolijk van te worden. Volgens de enquête naar inkomens- en levensomstandigheden (EU-SILC 2015) leeft 10,3% Vlamingen in een gezin met een verhoogd risico op armoede. De armoederisicograad van de Belgische kinderen loopt op tot 17,8%. Kinderarmoede blijft dus een groot probleem. “Door nog steeds te weinig in te zetten op de strijd tegen kinderarmoede, creëert men vandaag de armoede van morgen.” Daarnaast stelt het Jaarboek vast dat het kinderarmoederisico lokaal sterk kan verschillen: waar je opgroeit, in welke lokale situatie of gemeente, bepaalt hoeveel risico je loopt om als kind in armoede op te groeien.

Maar wat is ‘armoede’ volgens het Jaarboek? Ze kiezen bewust voor een brede definitie. Het gaat om een netwerk van sociale uitsluitingen op elk mogelijk maatschappelijk gebied, die een menswaardig bestaan verhinderen en die een kloof slaan die de persoon in armoede niet op eigen kracht kan overbruggen. Omdat armoede een multiaspectueel probleem is, is er niet één domein (werk, onderwijs, gezondheidszorg, huisvesting, ...) dat op zichzelf de oplossing kan vormen voor de persoon in armoede. Ze spreken ook van een ‘maatschappelijk schuldmodel’: de hele maatschappij en haar organisatie veroorzaakt de armoede.

Aanbevelingen

Daarom is een gezamenlijke, geïntegreerde aanpak van lokale netwerken in bijvoorbeeld een gemeente heel belangrijk, zo stelt het Jaarboek. Wanneer je gezinnen in armoede vanuit diverse hoeken benadert, kan je hen beter helpen en krijg je een beter en efficiënter zicht op hun situatie. Een andere belangrijke aanbeveling van het Jaarboek is om uit te gaan van een rechtenbenadering. Ze doelen dan op het automatisch toekennen van uitkeringen (kinderbijslag, leefloon, sociaal tarief energie ...) aan wie daar recht op heeft, maar evengoed op een mensen-rechtenbenadering, of grondrechtenbenadering. Heeft de persoon in armoede een menswaardig bestaan?

n

Het Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting 2017 (prof. dr. Peter Raeymaeckers, Charlotte Noël, Didier Boost, Caroline Vermeiren, Jill Coene & Sylvie Van Dam) kan je downloaden op de website van OASeS (Centrum Ongelijkheid, Armoede, Sociale Uitsluiting en de Stad): www.uantwerpen.be/nl/onderzoeksgroep/oases/jaarboek

De aanbeveling over bestuurskracht in het Jaarboek duidt ook op het belang van krachtige lokale gemeenten, OCMW's, sociale huizen, verenigingen en netwerken. Er is over heel Vlaanderen veel verschil in aanwezigheid van partners, kennis, socio-economische evoluties, 'geormerkte' subsidies, enzovoort. Hierdoor is het dus niet voor elk lokaal bestuur even makkelijk om slagkracht te tonen in de noodzakelijke strijd tegen armoede. Het is dus zaak dat de overheid rekening houdt met deze verschillen bij het uitzetten van haar beleidslijnen en zo volop inzet op het stimuleren van die lokale bestuurskracht. Er is nog heel wat werk aan de winkel.

Maak je je zorgen om een gezin of kind op je school?

Je kan hen best naar het Sociaal Huis of het OCMW van je gemeente doorverwijzen. De sociaal werkers daar vormen het knooppunt van alle soorten hulp die het gezin kan krijgen. Zij weten de weg in het brede probleem dat armoede is.

Meer lezen

www.oases.be

www.netwerktegenarmoede.be

www.sociaal.net (opinie/bekijk alles): "We creëren vandaag de armoede van morgen" (4-12-2017)

www.samentegenarmoede.be

www.welzijnszorg.be

Doe mee aan Het Grote Tijdsonderzoek

Ben jij juf of meester in het gewoon of buitengewoon kleuter-, lager of secundair onderwijs? Dan roepen wij je op om vanaf 22 januari 2018 mee te doen aan Het Grote Tijdsonderzoek. Hoe ervaar je de balans tussen werk en privé? Hoe lang werk je per week buiten je lesopdracht? Hoe ziet je dag eruit? Werk je in het weekend voor school? Werk jij in de vakantie voor school? Het zijn maar enkele van de vele vragen waarop de overheid via dat tijdsonderzoek een antwoord wil. Ook de onderwijsvakbonden geven hun volle steun aan dit project en kijken uit naar de resultaten. Want een correcte inschatting van de werkdruk van leraren is cruciaal voor het verdere verloop van het loopbaan debat. Daarom hebben we jouw inbreng heel hard nodig. Laat de onderzoekers weten hoeveel tijd je aan je job besteedt en doe mee aan Het Grote Tijdsonderzoek. Aanmelden kan vanaf 22 januari 2018 via www.hetgrotetijdsonderzoek.be. Je gegevens en antwoorden worden anoniem en strikt vertrouwelijk verwerkt.

